

Ympäristötoimen organisointi 2010 –
Kaupungeodeetin viran eläköitymisjärjestely

YMPÄRISTÖ JA MAANKÄYTTÖ –TULOSALUE
TEKNISEEN VIRASTOON

LUONNOS

Rauman kaupunki
YMPÄRISTÖVIRASTO
TEKNINEN VIRASTO
15.6.2009

1. Tausta

Henkilöstösuunnittelu ympäristövirastossa

Ympäristövirastossa on tammikuussa 2009 aloitettu hallintokunta-kohtaisten henkilöstösuunnitelmien laatiminen. Aiheena on ollut eläköityminen ja tehtävien hoitaminen työntekijän eläkkeelle lähdön jälkeen. Työn aikana ilmeni, että ratkaisut liittyvät laajempaan, hallintokuntarajan ylittävään kokonaisuuteen. Henkilöstösuunnittelu edellyttää tietoa mm. henkilöstösuunnitelmista teknisessä virastossa ja talous- ja yleishallinnon kehittämisestä koko kaupunkiorganisaatiossa. Tästä syystä ympäristövirastossa käynnistettiin helmikuussa 2009 uusien mahdollisuuksien etsiminen, jonka tulos tämä selvitysraportti on.

Henkilöstöstrategia

Rauman kaupungin henkilöstöstrategian toimeenpanosuunnitelma sisältää henkilöstösuunnittelun suuntaviivoja. Avainsanoja nyt käsillä olevaan tilanteeseen ovat:

- henkilöstön rakenne ja osaamispääoma
- uudelleensijoituskäytännöt; tehostaminen
- uratoiveet ja osaamisvajeet

Talouden valmiussuunnitelma

Rauman kaupungin talouden valmiussuunnitelman 2009-2011 akuuteista toimenpiteistä on keväällä 2009 voitu luopua. Valmiussuunnitelma sisältää kuitenkin kohdan ”suhdanteista riippumatta”. Kohdan avainsanoja nyt käsillä olevaan tilanteeseen ovat:

- henkilöstön eläköitymisen suomien mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntäminen henkilöstömitoituksessa
- henkilöstön sisäisen rekrytoinnin ja uudelleenkoulutuksen hyödyntäminen

Rauman strategia

Tekeillä oleva Rauman kaupungin tekeillä oleva päästrategia sisältää taloudellisia resursseja sekä prosesseja ja rakenteita koskevia tavoitteita, jotka perustelevat ympäristötoimen uudelleen järjestämistä ja sen henkilöstöratkaisuja. Erityisesti tämän selvityksen ehdotuksiin liittyvät:

- Kehitetään toimintamalleja ja palvelurakenteita
- Tehostetaan sisäisiä toimintatapoja
- Kehitetään tietojärjestelmien käyttöä palvelutuotannossa
- Määritetään henkilöstöresurssit vastaamaan palveluprosesseja
- Turvataan osaava henkilöstö

Ympäristötoimen keväällä 2009 tehdyn organisointiselvityksen mukaisesti on strategian toteuttamiseen tähtääviin toimenpiteisiin 2010 luonnosteltu tämän selvityksen mukainen organisointiehdotus.

Strategian toteuttamissuunnitelma 2010 sisältää myös ehdotuksen kaupungin taloushallinnon kehittämisestä. Ehdotuksessa on otettu huomioon ympäristötoimen uudelleenjärjestely. Taloushallinnon kehittämis ehdotus myös vahvistaa sitä tässä suunnitelmassa esitettyä tavoitetta, jonka mukaan ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan aikaresurssi kasvaa, kun talous- ja yleishallinnon tehtävät siirtyvät oman toimialan henkilöstöltä talous- ja yleishallinnon työntekijöille.

Kiinteistöinsinöörin ja kaupungingeodeetin kelpoisuus

Kaupungingeodeetin tehtävään kuuluu kiinteistöinsinöörin viranomaistehtävät kunnassa. Kiinteistöinsinöörin pätevyysvaatimuksista on säädetty laissa. Kaupungingeodeetin viran kelpoisuudesta on päättänyt kaupunginvaltuusto. Molemmissa on vaatimuksena teknillisessä korkeakoulussa suoritettu diplomi-insinöörin tutkinto. Rauman kaupunkiorganisaatiossa on tällä hetkellä kaksi kelpoisuusvaatimuksen täyttävää henkilöä.

2. Valmistelu

Tämän selvityksen valmistelu on käynnistynyt tammi-helmikuussa 2009 ympäristötoimenjohtajan luonnoksessa ympäristöviraston eläköitymissuunnitelmaksi. Luonnos sisälsi organisaatiomuutosehdotukset. Valmistelutyötä ovat sittemmin tehneet kaupungingeodeetti, teknisen toimen johtaja, teknisen viraston talouspäällikkö, ympäristötoimenjohtaja, ympäristöpäällikkö ja kaupunginjohtajat.

Ehdotuksesta on informoitu ja siitä on keskusteltu konsernijaostossa, ympäristöviraston ja kiinteistö ja mittaus -yksikön henkilöstöpalaverissa, ympäristölautakunnan infopalaverissa, yhteistyötoimikunnassa sekä taloushallinnon kehittämissyöryhmässä.

3. Tavoitteet

Uudistuksen tavoitteena on

- kaupungin henkilöstöstrategian ja talouden valmiussuunnitelman mukaisesti hyödyntää nykyisen kaupungingeodeetin **eläkkeelle lähtemistä sisäisen rekrytoinnin** kautta. Sisäisen rekrytoinnin tilanne merkitsee organisaatiomuutoksia
- **virastohallinnollisten** tehtävien keskittäminen ja sen tuoma rationalisointihyöty
- tarjota myös ympäristönsuojeluhallintoon ja rakennusvalvontaan suuren virasto-organisaation **liikkumavaraa resurssien käytössä** (sijaisuudet, verkostotyöskentely, työvälineet...)

4. Ehdotus

Kaupungingeodeetin viran hoitaminen

- Ympäristötoimenjohtaja Juhani Korpinen ryhtyy hoitamaan **kaupungingeodeetin tehtäviä** nykyisen kaupungingeodeetin Markku Vähä-Sipilän siirryttyä eläkkeelle todennäköisesti alkuvuonna 2012.
- **Siirtymäaikana**, joka alkaa vuonna 2010, molemmat työskentelevät kaupungingeodeetin nimikkeellä. Kaupungingeodeetti Markku Vähä-Sipilä on muodostettavan tulosalueen päällikkö. Muutoin kaupungingeodeetit jakavat tehtävät siirtymäaikana.
- Siirtymäajan syy ja tärkeä tehtävä on **henkilöstön ja toimintojen kehittäminen** siten, että uudistettu kaupungingeodeetin virka on yhden henkilön hoidettavissa vuonna 2012. Toimintaprosesseja uudistetaan, tietotekniikan hyväksikäyttöä lisätään ja tehtäviä priorisoidaan. Myös taloushallinnon uudistus edellyttää organisaatiomuutosta jo vuonna 2010.
- Kaupungingeodeetin tehtäväkuvaan liitetään **ympäristötoimialan ja kaupunkihallinnon yhteisiä projekti- ja kehittämistehtäviä**. Tällaisia nykyisen ympäristötoimenjohtajan tehtäviin kuuluvia aiheita ovat esimerkiksi erityisten ympäristökohteiden käyttö ja kehittäminen, ympäristöhallinnon kesken olevat kehittämishankkeet, ympäristöhallinnon kuntarajan ylittävät hankkeet sekä paikkatietojen käytön kehittäminen. Tehtäviin on tarjolla myös teknisen viranomaistoiminnan tuotteistamisen ja kustannuslaskennan kehittämistyöt.
- Kaupungingeodeetti Markku Vähä-Sipilän siirryttyä eläkkeelle virkaa ei täytetä.

Ympäristö ja maankäyttö –tulosalue tekniseen virastoon

Ympäristötoimen organisaatioksi on ollut tarjolla vaihtoehtoja. Seudullinen laaja ympäristöhallinto oli selvitettävänä vuonna 2006. Nyt tehdyn selvitystyön loppuvaiheessa vaihtoehtoina olivat

- ympäristönsuojeluhallinnon ja rakennusvalvonnan tulosalue (ympäristötoimi) ja kiinteistö- ja mittaus-toimen (kiinteistö- ja mittaus) tulosalue erillisinä teknisessä virastossa
- ympäristönsuojeluhallinnon, rakennusvalvonnan ja kiinteistö- ja mittaus-toimen yhteinen, ”teknisen viranomaistoiminnan” yhteinen tulosalue (ympäristö ja maankäyttö) teknisessä virastossa

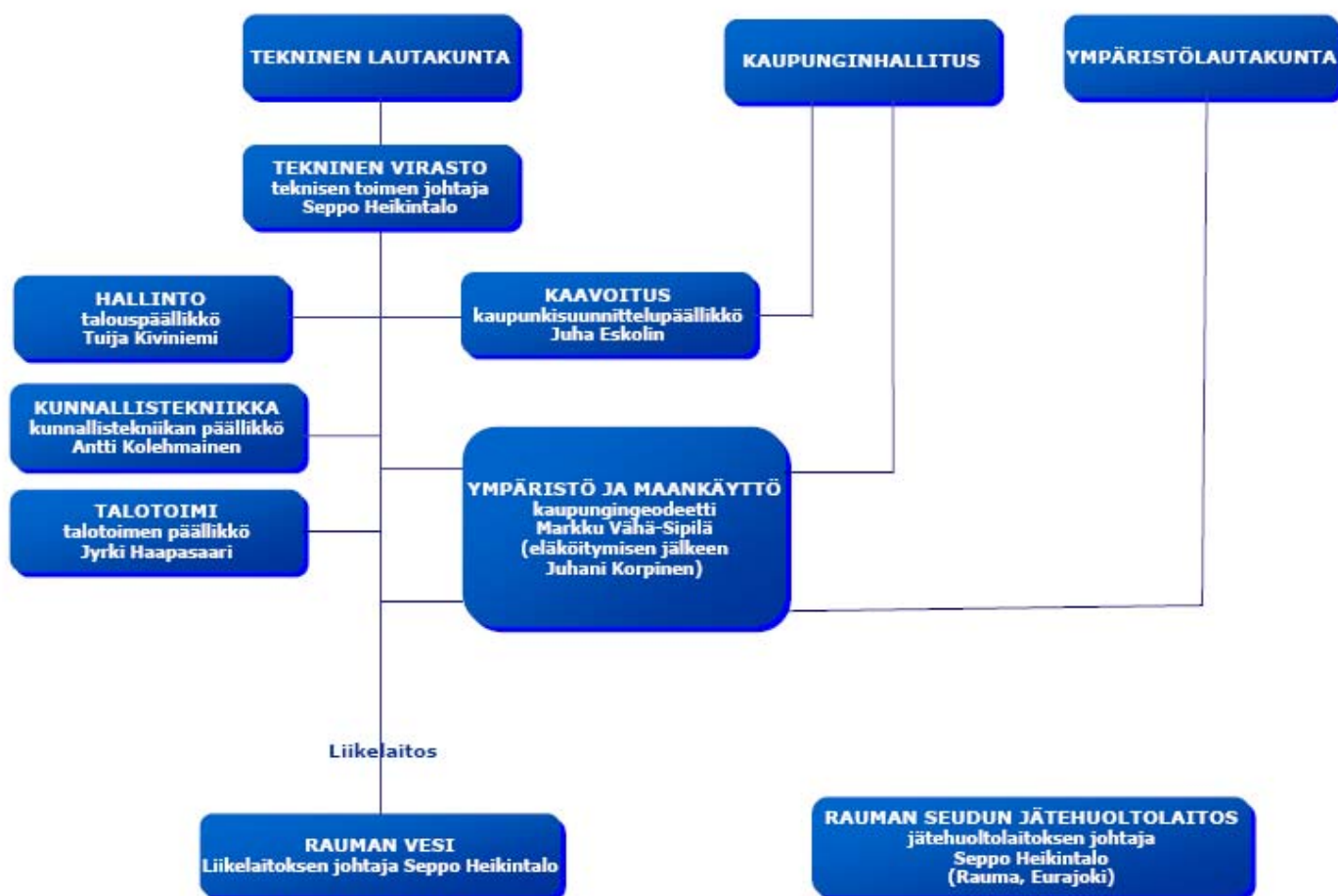
Eriyisesti henkilöstökeskustelussa ja ympäristölautakunnan informaatiokeskustelussa esitetyn perusteella on päädytty jälkimmäiseen vaihtoehtoon.

Ympäristöterveydenhuollon katsotaan nykyään kytkeytyvän lähemmin perusterveydenhuoltoon. Perusteena ovat ihmisen terveyden kannalta merkitykselliset tuote- ja elintarvikevalvonta sekä epidemiatyypiset tapahtumat. Ympäristöterveydenhuollon yhteistyö rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun kanssa voidaan toteuttaa verkostoyhteistyön avulla.

Ehdotus on, että

Rakennusvalvonta-, ympäristönsuojelu- sekä kiinteistö- ja mittaus –tulosyksiköt muodostavat uuden **ympäristö ja maankäyttö** -tulosalueen teknisessä virastossa. Tulosalueen päällikkönä on kaupungingeodeetti Markku Vähä-Sipilä ja tämän eläkkeelle lähdön jälkeen kaupungingeodeetti Juhani Korpinen.

Organisaatiokaavio on tällöin

Ympäristölautakunta

Ehdotukseen kuuluu, että rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisten tehtävät lautakuntatasolla hoitaa oma erillinen toimielimensä, **ympäristölautakunta**.

Ratkaisu korostaa viranomaisuuden riippumattomuutta kaupungin muihin lautakuntiin nähden.

Ympäristölautakunta toimii valtuuston hyväksymän johtosäännön mukaan. Johtosääntö sisältää ennen kaikkea ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaisten ratkaisuvallan määrittämistä. Ympäristölautakunta siirtää hyväksymäsään toimintasäännössä ratkaisuvallaa edelleen viranhaltijoille.

Ympäristönsuojelutarkastaja

Uudistuksen edellytyksenä ja ehdotuksena on, että vuonna 2010 ympäristönsuojelutarkastaja Markku Paasion ennakoitun eläköitymisen jälkeen virka täytetään täyttä työaikaa tekevällä, ulkoisesti rekrytoidulla ja jossakin ympäristönsuojelualan oppilaitoksessa tutkinnon suorittaneella **ympäristönsuojeluinsinöörillä**. Henkilöresurssin lisäys korvaa sen ympäristönsuojelun perustyön, jota ympäristötoimenjohtaja on muiden tehtävien ohella hoitanut.

Eläkkeelle siirtyvä ympäristönsuojelutarkastaja on ollut osa-aikaeläkkeellä 60 %:n työajalla.

Maanmittausalan henkilöresurssi

Kiinteistö ja mittaus –yksikössä on tällä hetkellä neljä **maanmittausalan teknikko- tai insinööri**työntekijää. Vastaavan osaamisen säilyminen on kaupungingeodeettiuudistuksen edellytys.

Yksikössä on odotettavissa eläköitymisiä kohta kaupungingeodeetin eläkkeelle siirtymisen jälkeen. Siirtymäaikaisessa suunnittelussa harkitaan tämän kartanpiirtäjäresurssin suuntaaminen eläköitymisten jälkeen.

Koulutus

Uudistuksen edellytyksenä voidaan pitää Rauman kaupungin kehittyntä johtamis- ja organisaatiokulttuuria. Viranomaistoiminnankaan ei tarvitse sijoittua erilliseen virastotasoiseen yksikköön varsinkaan, kun viranomaislautakunta pysyy omana toimielimenään. Uudistus on kuitenkin haastava ja edellyttää **työyhteisökoulutusta ja kunkin oman ammattiosaamisen koulutusta** siten kuin henkilöstöstrategia ja tekeillä oleva päästrategia tavoittelevat.

Johtosäännöt

Valmistelun yhteydessä on laadittu **johto- ja toimintasääntöjen muutosehdotukset**. Johtosäännöt hyväksytään samanaikaisesti kaupunginvaltuuston kokonaisratkaisussa. Toimintasäännöt ratkaistaan teknisessä lautakunnassa ja ympäristölautakunnassa valtuuston kokonaisratkaisun jälkeen.

Johtosääntöehdotukset liitteenä.

Aikataulu

Vuoden 2010 talousarvion laatimiselle on eduksi, jos asia **ratkaistaan kaupunginvaltuustossa** elokuussa 2009.